

**PROTOCOL ON THE CONTROL
OF MARINE TRANSBOUNDARY
MOVEMENTS AND DISPOSAL OF
HAZARDOUS WASTES AND OTHER WASTES**

**REGIONAL ORGANIZATION FOR THE PROTECTION
OF THE MARINE ENVIRONMENT (ROPME)**

KUWAIT - 1998

**PROTOCOL ON THE CONTROL
OF MARINE TRANSBOUNDARY
MOVEMENTS AND DISPOSAL OF
HAZARDOUS WASTES AND OTHER WASTES**

**REGIONAL ORGANIZATION FOR THE PROTECTION
OF THE MARINE ENVIRONMENT (ROPME)**

KUWAIT - 1998

Introduction

Management of hazardous wastes has been one of the major environmental challenges facing Member States in the Region, both in magnitude and rate of increase. The use of older and less efficient manufacturing processes, improper management of wastes produced, poor storage and/or unwise purchasing of chemicals for industry, agriculture and domestic use in quantities greater than needed, contribute towards having high rates of hazardous waste generation. In facing increased risk to human health and the environment associated with the transboundary movement and disposal of hazardous wastes, UNEP introduced the Basel Convention, which was adopted on 22 March 1989. Recognizing that the Basel Convention could be used as a base upon which a more specific legal document could be developed to provide greater degree of protection over the Sea Area surrounded by the eight ROPME Member States, the Secretariat in cooperation with UNEP prepared the first draft of the Protocol in 1989. The draft was reviewed by three legal/technical expert meetings in 1989, 1993 and 1994 respectively.

The text of the revised draft Protocol was sent to the Secretariat of Basel Convention, ELI/PAC of UNEP and IMO for review and comments. The comments received were incorporated and the final draft was presented to the Fourth Legal/Technical Expert Meeting held in Tehran, I.R.Iran during 22-24 December 1997. Finally, the Plenipotentiaries

Meeting was held in Tehran, I.R.Iran on Tuesday, 17 March 1998 during which six ROPME Member States signed the Protocol.

This Protocol addresses major issues of concern to countries of the Region. It provides maximum protection against marine pollution resulting from transboundary movements of wastes, operational pollution from ships and dumping of wastes at sea. In the meantime, it promotes regional cooperation to address all aspects of hazardous wastes and to ensure environmentally sound management of wastes. Through such a regional cooperation we will be able to establish and run reception facilities to control the operational pollution from ships. We will be able to establish an effective monitoring and surveillance system to detect and control dumping of wastes at sea. And, we will be able to utilize the existing facilities as well as those to be established in the Region to a fuller capacity to handle wastes in an environmentally sound manner.

Kuwait, December 1998

Dr. Mahmood Y. Abdurraheem
Co ordinator (Tech. & Admin.)

PREAMBLE

THE CONTRACTING STATES

BEING PARTIES to the Kuwait Regional Convention for Co-operation on the Protection of the Marine Environment from Pollution, adopted in 1978;

RECOGNIZING the danger posed to human health and the environment of the Protocol Area by the transboundary movements and disposal of hazardous wastes and other wastes, and that such movements and disposal transfer the detrimental effects of such wastes from the place of origin to transit States and States in which the wastes shall be disposed of or stored;

CONVINCED that **the** most effective way to reduce the risk to human health and **the** marine environment from the dangers arising from hazardous wastes and other wastes, including their transboundary movements, is to reduce and eliminate their generation, and, where this is not possible, to dispose of them at or near the place of origin in an environmentally sound manner;

FULLY RECOGNIZING that any Contracting State has the sovereign right to ban the entry or disposal of foreign hazardous wastes and other wastes in its territory;

EMPHASIZING the importance of cooperation and coordination of action on a regional basis with the aim of controlling the transboundary movements of hazardous wastes and other wastes among themselves, and of restricting the importation of wastes from non-Contracting States for disposal;

TAKING INTO ACCOUNT Article 11 of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal, 1989, and adhering to the spirit of that Convention;

MINDFUL of the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982, the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships and its Protocol, MARPOL 73/78, and the International Convention on the Prevention of Marine Pollution by Dumping of Wastes and Other Matter, 1972 and its 1996 Protocol;

ALSO TAKING INTO ACCOUNT relevant international agreements and actions, especially the 1992 Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21;

DESIROUS to strengthen the implementation of Articles IV and V, and in compliance with Article XIX of the Kuwait Regional Convention;

HAVE AGREED as follows:

Article 1

SCOPE OF THE PROTOCOL

1. This Protocol shall apply to the following wastes that are subject to transboundary movements to, from or through the Protocol Area and their disposal:
 - a) Wastes that belong to any category contained in Annex I shall be hazardous wastes, unless they do not possess any of the characteristics contained in Annex III; and
 - b) Wastes that belong to any category contained in Annex II shall be other wastes.
2. Wastes which, as a result of being radioactive, are subject to other international control systems, are excluded from the scope of this Protocol.
3. Wastes which derive from offshore installations, as covered by the Protocol concerning Marine Pollution resulting from Exploration and Exploitation of the Continental Shelf, 1989, are excluded from the scope of this Protocol.
4. Nothing in this Protocol shall be construed as prohibiting or regulating the overland or airborne transboundary movements and disposal of hazardous wastes and other wastes, which movements and disposals do not intrude upon the marine environment of the Protocol Area.

Article 2

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol:

1. "Wastes" are substances or objects which are disposed of or are intended to be disposed of or are required to be disposed of by the provisions of national law;
2. "Management" means the collection, transport and disposal of hazardous wastes or other wastes, including after-care of disposal sites;
3. "Transboundary movement" means any movement of hazardous wastes or other wastes from an area under the national jurisdiction of one State to or through an area under the national jurisdiction of another State or to or through an area not under the national jurisdiction of any State, provided that at least two States are involved in the movement;
4. "Environmentally sound management of hazardous wastes or other wastes" means taking all practicable steps to ensure that hazardous wastes or other wastes are managed in a manner which will protect human health and the environment against the adverse effects which may result from such wastes;
5. "State of import" means any State to which a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes is planned or undertaken for the purpose of disposal therein, or for the purpose of loading prior to disposal in an area not under the national jurisdiction of any State;

6. "State of export" means any State from which a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes is planned to be initiated or is initiated;
7. "State of transit" means any State, other than the State of export or import, through which a movement of hazardous wastes or other wastes is planned or takes place;
8. "States concerned" means States which are States of export, import or transit, whether or not Contracting States.
9. "Importer" means any person under the jurisdiction of the State of import who arranges for hazardous wastes or other wastes to be imported;
10. "Exporter" means any person under the jurisdiction of the State of export who arranges for hazardous wastes or other wastes to be exported;
11. "Generator" means any person whose activity produces hazardous wastes or other wastes or, if that person is not known, the person who is in possession and/or control of those wastes;
12. "Disposer" means any person to whom hazardous wastes or other wastes are shipped and who carries out the disposal of such wastes;
13. "Disposal" means any operation specified in Annex IV to this Protocol;
14. "Carrier" means any person who carries out the transport of hazardous wastes or other wastes;

15. "Person" means any natural or legal person;
16. "Ship" means a vessel of any type whatsoever operating in the marine environment and includes hydrofoil boats, air-cushion vehicles, submersibles, floating craft and fixed or floating platforms;
17. "Protocol Area" means the area as defined in Article 3 of this Protocol;
18. "Contracting State" means any State which has become a party to this Protocol;
19. "Convention" means the Kuwait Regional Convention for Co-operation on the Protection of the Marine Environment from Pollution, 1978;
20. "Organization" means the Regional Organization for the Protection of the Marine Environment established under Article XVI of the Convention;
21. "Council" means the organ of the Organization comprised of the Contracting States and established in accordance with Article XVI of the Convention;
22. "Competent Authority" means either the National Authority defined in Article I of the Convention, or the authority or authorities within the Government of a Contracting State, designated by the National Authority to

be responsible for the fulfilment of the obligations and duties specified in the Protocol;

23. "Regional Technical Guidelines" means the guidelines for the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes, established pursuant to paragraph c of Article 14 of this Protocol;
24. "Regional reception facility" means any facility established on the Regional initiative to receive wastes and provide services to more than one Contracting State;
25. "Illegal traffic" means any transboundary movement of hazardous wastes or other wastes as specified in Article 10 of this Protocol.

Article 3

AREA OF APPLICATION

The area to which this Protocol applies (hereinafter referred to as the "Protocol Area") shall be the Sea Area as defined in Article II, paragraph (a) of the Convention, together with the waters on the landward side of the baselines from which the breadth of the territorial sea of the Contracting States is measured and extending, in the case of watercourses, up to the freshwater limit and including intertidal zones, salt marshes, khores and sabkhas.

Article 4

GENERAL OBLIGATIONS

1. Contracting States shall ensure that the generation of hazardous wastes or other wastes is reduced to a minimum, taking into account social, technological and economic aspects.
2. Each Contracting State shall prohibit all persons under its national jurisdiction from transporting or disposing of hazardous wastes or other wastes unless such persons are authorized or allowed to perform such types of operations.
3. Each Contracting State shall take appropriate measures to ensure that persons involved in the management of hazardous wastes and other wastes under its national jurisdiction take such steps as are necessary to prevent pollution due to hazardous wastes or other wastes arising from such management and, if such pollution occurs, to minimize the consequences thereof for human health and the environment.
4. Each Contracting State shall require that hazardous wastes and other wastes that are to be the subject of a transboundary movement be packaged, labelled, and transported in conformity with generally accepted and recognized international rules and standards.
5. Each Contracting State shall require that hazardous wastes and other wastes be accompanied by a movement document from the point at which a transboundary movement commences to the point of disposal.

6. Contracting States shall ensure the effective control of transport and disposal facilities for hazardous wastes or other wastes including routine inspection and monitoring of environmental effects of these operations.
7. Each Contracting State shall require that hazardous wastes or other wastes, to be exported, are managed in an environmentally sound manner in the State of import or elsewhere.
8. Contracting States shall cooperate in monitoring the effects of the management of hazardous wastes and other wastes on human health and the environment.
9. Contracting States shall cooperate in the development of programmes of technical and other assistance related to the environmentally sound management of hazardous wastes and other wastes.
10. Contracting States shall consider that illegal traffic in hazardous wastes or other wastes is criminal.
11. Each Contracting State shall take appropriate legal, administrative and other measures to implement and enforce the provisions of this Protocol, including measures to prevent and punish conduct in contravention of the Protocol.
12. Each Contracting State shall designate its Competent Authority responsible for the fulfilment of the obligations and duties specified in the Protocol.
13. Contracting States exercising their right to prohibit the import of hazardous wastes or other wastes for disposal

shall inform in writing other Contracting States directly or through the Organisation. The Contracting States shall prohibit or shall not permit the export of hazardous wastes and other wastes to those Contracting States which have prohibited the import of such wastes.

14. Nothing in this Protocol shall affect in any way the sovereignty of Contracting States over their territorial sea established in accordance with international law, and the sovereign rights and the jurisdiction which Contracting States have in their exclusive economic zones and their continental shelves in accordance with international law, and the exercise by ships and aircraft of all States of navigational rights and freedoms as provided for in international law and as reflected in relevant international instruments.

Article 5

PROHIBITION ON IMPORTATION

1. The importation of hazardous wastes or other wastes from non-Contracting States into or through the Protocol Area for the purposes of final disposal by any Contracting State is prohibited.
2. Contracting States may import hazardous wastes or other wastes for the purposes of resource recovery, recycling, reclamation, direct re-use or alternative uses from non-Contracting States through the Protocol Area, provided:
 - a) The State of import has the facilities and technical capacity to manage the hazardous wastes and other wastes in an environmentally sound manner consistent with the Regional Technical Guidelines and such

facilities are registered with the Organization in consultation with the Competent Authority of the State of import;

- b) The State of export lacks the technical capacity, the necessary facilities, or suitable disposal sites to dispose of the hazardous wastes and other wastes in an environmentally sound manner; and
- c) The transboundary movement of wastes is consistent with all relevant international agreements and national laws.

Article 6

PROHIBITION ON DISPOSAL

1. Disposal of hazardous wastes in the Protocol Area is prohibited unless they are destined for operations specified in Annex IV Section B.
2. In conformity with relevant international legal regimes all ships must provide adequate waste receiving facilities on-board for subsequent discharge of wastes to national/Regional reception facilities. Adequate national and/or Regional facilities shall be provided for the reception of such wastes and the wastes generated from ports. Contracting States may levy charges for services rendered at the reception facilities towards management of wastes, taking into consideration the national regulations and Regional Technical Guidelines.

3. Disposal of other wastes shall require a prior permit as granted by the Competent Authority of each Contracting State in accordance with the Regional Technical Guidelines.

Article 7

EXPORTATION OF HAZARDOUS WASTES AND OTHER WASTES TO NON-CONTRACTING STATES

The export of hazardous wastes and other wastes by a Contracting State to a non-Contracting State is allowed provided that:

- a) The State of export notifies other States concerned, through the Organization, of its intent to export hazardous wastes or other wastes;
- b) The State of import has the facilities and technical capacity to manage the hazardous wastes and other wastes in an environmentally sound manner; and
- c) The transboundary movement is consistent with the provisions of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal, other relevant international agreements, and national laws.

Article 8

TRANSBOUNDARY MOVEMENT OF HAZARDOUS WASTES AND OTHER WASTES BETWEEN CONTRACTING STATES.

1. Except as provided in paragraph 2 below, no Contracting State shall export hazardous wastes and other wastes to any other Contracting State unless:
 - a) Regional Technical Guidelines have been adopted by the Council;
 - b) The State of import has the facilities and technical capacity to manage the hazardous wastes and other wastes in an environmentally sound manner consistent with the Regional Technical Guidelines and such facilities are registered with the Organization in consultation with the Competent Authority of the State of import; and
 - c) The State of export lacks the technical capacity, the necessary facilities or suitable disposal sites to dispose of the hazardous wastes and other wastes in accordance with the Regional Technical Guidelines.
2. Hazardous wastes or other wastes may be exported by a Contracting State to another Contracting State for operations specified in Annex IV section B.
3. The State of export shall notify in writing the Contracting States concerned, directly or through the Organization, of any proposed transboundary movement of hazardous wastes and other wastes. Such notification shall contain the declaration and information specified in Annex V A.

Only one notification needs to be sent to each Contracting State concerned, with a copy to the Organization.

4. The State of import shall respond to the notifier in writing, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. A copy of the final response of the State of import shall be sent to the Competent Authorities of the States concerned, with a copy to the Organization.
5. Each State of transit which is a Contracting State shall promptly acknowledge to the notifier receipt of the notification. It may subsequently respond to the notifier in writing, within thirty days, consenting to the movement with or without conditions, denying permission for the movement, or requesting additional information. The State of export shall not allow the transboundary movement to commence until it has received the written consent of the State of transit. However, if at any time a Contracting State decides not to require prior written consent, either generally or under specific conditions, for transit transboundary movements of hazardous wastes or other wastes, or modifies its requirements in this respect, it shall forthwith inform the other Contracting States of its decision. In this latter case, if no response is received by the State of export within thirty days of the receipt of a given notification by the State of transit, the State of export may allow the export to proceed through the State of transit.
6. A copy of the movement documents described in Annex V B should be sent to the Organization along with the notification.

7. Any transboundary movement of hazardous wastes and/ or other wastes shall be covered by insurance, bond or other guarantee as may be required by the State of import or any State of transit.
8. Contracting States shall cooperate with a view to achieving the objectives of this Article, and shall endeavour to promote sound environmental management of hazardous wastes and other wastes in accordance with the Regional Technical Guidelines.

Article 9

THIRD PARTY USE OF PORT FACILITIES

Whenever port facilities within the Protocol Area are used for the export of hazardous wastes or other wastes, any Contracting State having national jurisdiction over the facilities, and which knowingly allowed or sanctioned such use of the facilities, shall be considered the State of export for purposes of this Protocol.

Article 10

ILLEGAL TRAFFIC

1. For the purposes of this Protocol, any transboundary movement of hazardous wastes and other wastes in contravention of this Protocol and of general provisions of international law shall be deemed to be illegal traffic.
2. In case of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of

conduct on the part of the exporter or generator, the State of export shall ensure that the wastes in question are:

- a) taken back by the exporter or the generator or, if necessary, by itself into the State of export, or, if impracticable,
- b) otherwise disposed of in accordance with the provisions of this Protocol,

within 30 days from the time the State of export has been informed about the illegal traffic or such other period of time as States concerned may agree. To this end the States concerned shall not oppose, hinder or prevent the return of those wastes to the State of export.

3. In the case of a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes deemed to be illegal traffic as the result of conduct on the part of the importer or disposer, the State of import shall ensure that the wastes in question are disposed of in an environmentally sound manner by the importer or disposer or, if necessary, by itself within 30 days from the time the illegal traffic has come to the attention of the State of import or such other period of time the States concerned may agree. To this end, the States concerned shall co-operate, as necessary, in the disposal of the wastes in an environmentally sound manner.
4. In cases where the responsibility for the illegal traffic cannot be assigned either to the exporter or generator or to

the importer or disposer, the States concerned shall ensure, through co-operation, that the wastes in question are disposed of as soon as possible in an environmentally sound manner, either in the State of export or the State of import or elsewhere as appropriate.

5. Each Contracting State shall enact appropriate national/domestic legislation to prevent and punish illegal traffic. The Contracting States shall co-operate with a view to achieving the objectives of this Article.

Article 11

DUTY TO RE-IMPORT

When a transboundary movement of hazardous wastes or other wastes to which the consent of the States concerned has been given, subject to the provisions of this Protocol, cannot be completed in accordance with the terms of the contract, the State of export shall ensure that the wastes in question are taken back into the State of export, by the exporter, if alternative arrangements cannot be made for their disposal in an environmentally sound manner, within thirty days from the time that the importing State informed the State of export and the Organization. To this end, the State of export and the State of transit shall not hinder the return of those wastes to the State of export.

Article 12

ADOPTION OF OTHER RESTRICTIONS

Nothing in this Protocol shall prevent any Contracting State from imposing additional requirements that are consistent with the provisions of this Protocol, and are in accordance with the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal, and the rules of international law, in order to better protect human health and the environment.

Article 13

INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS.

The Organization shall, *inter alia*:

1. Communicate with Competent Authorities in the Contracting States on the application of the Protocol;
2. Provide for training of national experts particularly for monitoring and enforcement of the provisions of the Protocol;
3. Arrange, upon request, for the provision of legal and technical assistance and advice to the Contracting States for the effective implementation of the Protocol;
4. Enhance the Regional capabilities and networks for the exchange of data and information of relevance to the Protocol;

5. Maintain a special Register, in consultation with the Competent Authorities, of disposal facilities in the Contracting States which have adequate technical capacities to manage hazardous wastes and other wastes in an environmentally sound manner as specified in the Regional Technical Guidelines;
6. Establish a unified monitoring system for the transboundary movement of hazardous wastes and other wastes in the Protocol Area;
7. Facilitate the establishment of Regional reception facilities in close cooperation with Contracting States and relevant regional/international organizations;
8. Prepare reports based upon information received from Contracting States on the application of the Protocol and present them to the Council;
9. Establish and maintain liaison with relevant regional and international organizations, and appropriate private organizations outside the Contracting States, including generators and carriers of hazardous wastes and other wastes;
10. Establish and maintain liaison with the Secretariat of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal; and
11. Perform such other functions as may be assigned to it by the Council for the implementation of the Protocol.

Article 14

FUNCTIONS OF THE COUNCIL

The Council shall perform the following functions:

- a) Review the implementation of the Protocol, and consider the efficacy of the measures adopted and the need for any other measures, including the addition of Annexes;
- b) Adopt, review and amend as required any Annex to this Protocol;
- c) Adopt, revise and amend the Regional Technical Guidelines; and
- d) Discharge any other functions as may be appropriate for implementation of this Protocol.

Article 15

GENERAL PROVISIONS

1. The provisions of the Convention relating to any Protocol shall apply to this Protocol.
2. Procedures for amendments to Protocols and their Annexes adopted in accordance with Articles XX and XXI of the Convention shall apply to this Protocol.
3. The Rules of Procedure and Financial Rules adopted pursuant to Article XXII of the Convention, and amendments thereto, shall apply to this Protocol.

4. The Annexes shall form an integral part of this Protocol unless expressly provided otherwise therein.

Article 16

FINAL PROVISIONS

1. This Protocol shall be open for signature in Tehran, the Islamic Republic of Iran from 17 March to 14 June 1998 corresponding to 18 Thulqida 1418 to 19 Safar 1419 of Hejira by any Contracting State to the Convention.
2. This Protocol shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by the Contracting States to the Convention. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Government of Kuwait which shall assume the functions of the Depository in accordance with Article XXX of the Convention.
3. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of at least five instruments of ratification, acceptance or approval of, or accession to the Protocol by the States as referred to in paragraph 1 of this Article.
4. After the date of deposit of five instruments of ratification, acceptance or approval of, or accession to this Protocol, this Protocol shall enter into force with respect to any State as referred to in paragraph 1 of this Article on the nineteenth day following the date of deposit by that State

of the instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Protocol.

DONE AT TEHRAN this seventeenth day of March, in the year one thousand nine hundred and ninety-eight corresponding to eighteenth day of Thulqida in the year one thousand four hundred and eighteen of Hejira in the Arabic, English and Farsi languages, the texts being equally authentic.

جهت گواهی مراتب فوق، امضاء کنندگان تام الاختیار زیر که از سوی کشورهای خود بطور مقتضی مجاز میباشند این پروتکل را امضا نموده اند.

این پروتکل در تهران در تاریخ ۱۷ مارس سال یکهزار و نهصد و نود و هشت میلادی برابر با ۱۸ ذیحجه یکهزار و چهارصد و هشت هجری قمری (مطابق با ۲۶ اسفند ماه ۱۳۷۶ هجری شمسی) به سه زبان عربی، انگلیسی و فارسی که هر سه متن از اعتبار یکسانی برخوردارند، تنظیم گردیده است.

۴. ضمائم، بخش لاینفک این پروتکل را تشکیل میدهند، مگر اینکه در آنها بطور صریح به گونه دیگر قید شده باشد.

ماده ۱۶

مقررات نهائی

۱- این پروتکل در تهران - جمهوری اسلامی ایران از تاریخ ۱۷ مارس تا ۱۴ ژوئن ۱۹۹۸ برابر با ۲۶ اسفند ماه ۱۳۷۶ تا ۲۵ خرداد ماه ۱۳۷۷ هجری شمسی برای امضای هر کشور متعاقد کنوانسیون مفتوح خواهد بود.

۲- این پروتکل منوط به تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق از سوی کشورهای عضو کنوانسیون خواهد بود. اسناد تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق نزد دولت کویت سپرده خواهد شد و دولت کویت وظائف امانت داری و اجرای اسناد را برطبق ماده ۳۰ کنوانسیون بر عهده خواهد داشت.

۳- این پروتکل در نودمین روز پس از تاریخ سپردن حداقل پنج سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب پروتکل یا الحاق به آن از سوی کشورهای موضوع بند (۱) این ماده لازم الاجرا خواهد گردید.

۴- پس از تاریخ سپردن ۵ سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب یا الحاق به این پروتکل، این پروتکل به مورد اجراء گذاشته خواهد شد با توجه به هر کشوری که در بند (۱) این ماده در نودمین روز پس از سپردن تاریخ توسط آن کشور که سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق را پذیرفته است.

ماده ۱۴

وظایف شورا

شورا وظایف زیر را انجام خواهد داد:

- الف) بازرینی اجرای پروتکل و نیز بررسی کارآئی اقدامات اتخاذ شده و نیاز به اتخاذ سایر اقدامات از جمله الحاق ضمایم.
- ب) تصویب، بررسی و اصلاح هر ضمیمه این پروتکل در صورت لزوم
- پ) تصویب، تجدیدنظر و اصلاح دستورالعمل های فنی متعلقه ای
- د) انجام سایر وظایفی که جهت اجرای این پروتکل ممکن است مقتضی باشند.

ماده ۱۵

مقررات کلی

۱. مفاد کنوانسیون مربوط به هر پروتکلی در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد.
۲. روش انجام اصلاحات پروتکل ها و ضمایم آنها که طبق مواد (۲۰) و (۲۱) کنوانسیون اتخاذ گردیده است، در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد.
۳. قواعد و روش انجام کار و مقررات مالی که به موجب ماده (۲۲) کنوانسیون تصویب گردیده است، و اصلاحات آنها در مورد این پروتکل اعمال خواهد شد.

۵. نگهداری دفتر ثبت ویژه با مشورت مقامات صلاحیتدار کشورهای متعاقد که دارای توانایی فنی کافی برای مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی به گونه ای که در دستورالعمل های فنی منطقه ای مقرر شده، هستند.

۶. برقراری نظام نظارتی واحد برای انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات در منطقه پروتکل

۷. تسهیل در ایجاد تاسیسات دریافت منطقه ای با همکاری نزدیک کشورهای متعاقد و سازمانهای منطقه ای / بین المللی ذیربط

تهیه گزارش هایی بر مبنای اطلاعات دریافتی از کشورهای متعاقد در مورد اجرای این پروتکل و ارائه آنها به شورا

۸. ایجاد و برقراری ارتباط با سازمانهای بین المللی و منطقه ای ذیربط و سازمانهای خصوصی مربوط در خارج از کشورهای متعاقد، از جمله تولیدکنندگان و حمل کنندگان مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات

۹. ایجاد و برقراری ارتباط با دبیرخانه کنوانسیون بازل در خصوص کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها

۱۰. انجام وظائف دیگری که ممکن است برای اجرای این پروتکل بوسیله شورا به آن محول شود.

ماده ۱۲

اتخاذ سایر محدودیتها

به منظور حفاظت بهتر از سلامت انسان و محیط زیست، هیچیک از مفاد این پروتکل، کشورهای متعاهد را از وضع شرایط دیگری که در راستای مفاد این پروتکل بوده و طبق کنوانسیون بازل درخصوص کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید خطرناک و دفع آنها و قواعد حقوق بین الملل میباشند، منع نخواهد کرد.

ماده ۱۳

ترتیبات سازمانی

- سازمان علاوه بر موارد دیگر، موارد زیر را انجام خواهد داد:
۱. برقراری تماس با مراجع ذیصلاح در کشورهای متعاهد در مورد اجرای این پروتکل
 ۲. تدارک آموزش متخصصان ملی بویژه برای نظارت و اجرای مفاد این پروتکل
 ۳. ترتیب تدارک کمک و راهنمایی حقوقی و فنی به کشورهای متعاهد برای اجرای موثر این پروتکل در صورت درخواست
 ۴. ارتقاء شبکه ها و توانایی های منطقه ای به منظور تبادل داده ها و اطلاعات مرتبط با این پروتکل

هرجای دیگری که مقتضی شناخته شود، دفع گردیده است.

۵- هر کشور متعاهدی قانون ملی / داخلی مناسبی برای جلوگیری از حمل و نقل غیرقانونی و مجازات آن وضع خواهد نمود. کشورهای متعاهد به منظور نیل به اهداف این ماده با یکدیگر همکاری خواهند نمود.

ماده ۱۱

وظیفه در قبال ورود مجدد

هرگاه انتقال برون مرزی مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعاتی که مورد قبول کشورهای مربوط می باشد، به موجب مفاد این پروتکل نتواند مطابق با شرایط و مقررات قرارداد به اتمام رسد، چنانچه ظرف مدت سی روز از تاریخی که کشور واردکننده مراتب را به اطلاع کشور صادرکننده و سازمان رسانده، نتوان ترتیبات دیگری برای دفع آنها به گونه صحیح زیست محیطی ایجاد کرد، کشور صادرکننده اطمینان حاصل خواهد نمود که مواد زاید مورد نظر بوسیله صادرکننده به کشور صادرکننده بازگردانده میشود. بدین منظور کشور صادرکننده و کشور عبور مانع برگشت این قبیل مواد زائد به کشور صادرکننده نخواهند گردید.

کشور به کشور صادرکننده بازگردانده میشود، یا، اگر اینکار عملی نباشد،
ب) طبق مفاد این به گونه دیگری دفع میگردد.

موارد فوق ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخی که کشور صادرکننده در مورد
حمل و نقل غیرقانونی مطلع شده یا ظرف هر مدتی که کشورهای مربوط
ممکن است پذیرفته باشند، انجام خواهد شد. بدین منظور کشورهای مربوط با
بازگرداندن این قبیل مواد زائد به کشور صادرکننده مخالفت نکرده یا مانع آن
نخواهند شد و یا از آن جلوگیری نخواهند کرد.

۳- در مواردی که انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات در
نتیجه حمل واردکننده یا دفع کننده به عنوان حمل و نقل غیرقانونی تلقی
گردد، کشور واردکننده اطمینان حاصل خواهد نمود که مواد زائد مورد نظر از
نظر زیست محیطی به نحو مطلوب توسط واردکننده یا دفع کننده یا در صورت
لزوم توسط خود آن کشور طی مدت ۳۰ روز از تاریخی که کشور
واردکننده متوجه حمل و نقل غیرقانونی شده است یا ظرف هر مدت دیگری
که کشورهای مربوط ممکن است پذیرفته باشند، دفع گردیده است. بدین
منظور کشورهای مربوط در صورت لزوم در دفع این قبیل مواد زائد به گونه
صحیح زیست محیطی با یکدیگر همکاری خواهند کرد.

۴- در مواردی که مسئولیت حمل و نقل غیرقانونی را بتوان به صادرکننده یا
تولیدکننده یا واردکننده یا دفع کننده نسبت داد، کشورهای مربوط از طریق
همکاری اطمینان حاصل خواهند کرد که مواد زائد مورد نظر در اسرع وقت
به گونه صحیح زیست محیطی در کشور صادرکننده یا در کشور واردکننده و یا

ماده ۹

استفاده و بهره برداری طرف ثالث از تاسیسات بندری

چنانچه تاسیسات بندری در داخل منطقه پروتکل جهت صدور مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات استفاده شود، هر کشور متعاهدی که دارای صلاحیت ملی براین تاسیسات باشد و آگاهانه استفاده از چنین تاسیساتی را مجاز یا ممنوع کرده باشد، از نظر این پروتکل به عنوان کشور صادرکننده به شمار خواهد آمد.

ماده ۱۰

حمل و نقل غیرقانونی

۱- از نظر این پروتکل، هرگونه انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات که مغایر با این پروتکل و مقررات کلی حقوق بین الملل باشد، حمل و نقل غیرقانونی محسوب خواهد شد.

۲- در موردی که انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات در نتیجه نحوه عمل صادرکننده یا تولیدکننده، به عنوان حمل و نقل غیرقانونی تلقی گردد، کشور صادرکننده اطمینان حاصل خواهد نمود که مواد زائد مورد نظر:

(الف) توسط صادرکننده یا تولیدکننده یا در صورت لزوم بوسیله خود آن

کشور صادرکننده تا زمانی که رضایت کتبی کشور عبور را دریافت نداشته است شروع انتقال برون مرزی را اجازه نخواهد داد. به مراحل چنانچه در هر زمانی که کشور متعاقد تصمیم بگیرد که در مورد انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات بطور کلی یا تحت شرایط ویژه تقاضای رضایت قبلی ننماید، یا شرایط خود را در این خصوص اصلاح نماید، سایر کشورهای متعاقد را بلادرنگ از تصمیم خود آگاه خواهد ساخت. در مورد اخیر چنانچه کشور صادرکننده ظرف مدت سی روز از تاریخ دریافت اطلاعیه از سوی کشور عبور، پاسخی دریافت ندارد، کشور صادرکننده میتواند اجازه صدور از طریق کشور عبور را بدهد.

۶- نسخه ای از اسناد مربوط به انتقالات مندرج در ضمیمه (۵) به همراه اطلاعیه به سازمان ارسال خواهد گردید.

۷- هرگونه انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات تحت پوشش بیمه، وجه الضمان یا ضمانتنامه های دیگری که ممکن است بوسیله هر کشور واردکننده یا کشور عبور مقرر شده، قرار خواهد گرفت.

۸- کشورهای متعاقد با نیت نایل به اهداف این ماده با یکدیگر همکاری خواهند کرد و درارتقاء مدیریت صحیح زیست محیطی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات طبق دستورالعمل های فنی منطقه ای تلاش خواهند کرد.

پ) کشور صادرکننده فاقد توانایی فنی و تاسیسات لازم، یا محل‌های مناسب دفع به منظور دفع مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات طبق دستورالعمل‌های فنی منطبقه ای باشد.

۲- مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات می‌تواند، توسط یک کشور متعاقد جهت استفاده کشور متعاقد دیگر برای عملیاتی که در بخش (ب) ضمیمه (۴) مشخص شده است صادرگردد.

۳- کشور صادرکننده بطور مستقیم یا از طریق سازمان هرگونه انتقال بیرون مرزی پیشنهادی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات را بطور کتبی به سایر کشورهای متعاقد اطلاع خواهد داد. این اطلاعیه شامل اعلامیه و اطلاعات مندرج در بخش (الف) ضمیمه (۵) خواهد بود. تنها ارسال یک اطلاعیه به هر یک از کشورهای متعاقد مربوط و ارسال رونوشت آن به سازمان کافی خواهد بود.

۴- کشور واردکننده پاسخ خود را مبنی بر قبول انتقال مواد با یا بدون شرایط، عدم صدور مجوز برای انتقال یا درخواست اطلاعات بیشتر به طور کتبی به اطلاع دهنده ارائه خواهد داد. رونوشت پاسخ نهایی کشور واردکننده به مراجع ذیصلاح کشورهای مربوط و سازمان ارسال خواهد شد.

۵- هر کشور عبور که کشور متعاقد نیز میباشد، وصول اطلاعیه را بلادرنگ به اطلاع دهنده اعلام خواهد کرد. متعاقباً کشور عبور میتواند ظرف سی روز پاسخ خود را مبنی بر قبول انتقال با و یا بدون شرایط، عدم صدور مجوز برای انتقال یا درخواست اطلاعات بیشتر بطور کتبی به اطلاع دهنده ارائه دهد.

الف) کشور صادرکننده از طریق سازمان، سایر کشورهای متعاقد را از قصد خود برای صدور مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات آگاه سازد.

ب) کشور واردکننده دارای تسهیلات و تواناییهای فنی مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر مواد از نظر زیست محیطی باشد و

پ) انتقالات برون مرزی طبق مقررات کنوانسیون بازل در مورد کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها و سایر معاهدات بین المللی مربوط و قوانین ملی انجام گردد.

ماده ۸

انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات بین کشورهای متعاقد

۱- بامثنای مواردی که دریند(۲) زیر پیش بینی گردیده، هیچ کشور متعاهدی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات را به هیچ کشور متعاقد دیگری صادر نخواهد کرد مگر در موارد زیر:

الف) دستورالعمل های فنی منطقه ای از سوی شورا به تصویب رسیده باشد.

ب) کشور واردکننده دارای تاسیسات و توانایی فنی برای مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی و مطابق با دستورالعمل های فنی منطقه ای باشد و تاسیسات مزبور با مشورت مرجع ذیصلاح کشور واردکننده نزد سازمان به ثبت رسیده باشد.

ماده ۶

ممنوعیت دفع

۱- دفع مواد زائد خطرناک در منطقه پروتکل ممنوع است. مگر اینکه دفع این مواد بمنظور عملیاتی که در بخش ب ضمیمه (۴) این پروتکل مندرج است، صورت بگیرد.

۲- در راستای نظامهای حقوق بین الملل مربوط، کلیه کشتی ها موظف به فراهم نمودن تاسیسات مناسب دریافت مواد زائد در روی عرشه برای دفع بعدی مواد زائد در تاسیسات دریافت منطقه ای / ملی می باشند. به منظور دریافت این گونه مواد زائد و مواد زائد بتادر، تاسیسات مناسب منطقه ای ویا ملی فراهم خواهد گردید. کشورهای متعاقد میتوانند برای خدمات ارائه شده در تاسیسات دریافت به خاطر مدیریت مواد زائد، با در نظر گرفتن مقررات ملی و دستورالعمل های فنی منطقه ای هزینه هایی را وضع نمایند.

۳- دفع سایر مواد زائد مستلزم اخذ مجوز اولیه ای است که توسط مرجع ذیصلاح هر کشور متعاقد طبق دستورالعمل های فنی منطقه ای ارائه میگردد.

ماده ۷

صدور مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات به

کشورهای غیرمتعاقد

صدور مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات بوسیله کشور متعاقد به

کشور غیرمتعاقد امکان پذیر است، مشروط بر اینکه :

ماده ۵

ممنوعیت ورود

۱. واردات مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات از کشورهای غیرمتعهده به داخل منطقه پروتکل یا عبور این مواد از این منطقه به منظور دفع نهایی توسط هریک از کشورهای متعاقد ممنوع است.

۲. کشورهای متعاقد می توانند مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات را به منظور احیاء منابع بازیافت مواد، بازسازی، استفاده مجدد مستقیم یا استفاده های ثانوی از کشورهای غیرمتعاقد از طریق منطقه پروتکل وارد نمایند مشروط بر اینکه :

الف) کشور واردکننده دارای تأسیسات و توانایی فنی برای مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی به گونه ای باشد که در دستورالعمل فنی منطقه ای مشخص شده و تأسیسات مزبور با مشورت مرجع ذیصلاح کشور واردکننده نزد سازمان به ثبت رسیده باشد.

ب) کشور صادرکننده فاقد توانایی فنی، تأسیسات لازم یا محلهای مناسب دفع برای دفع صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی باشد.

پ) انتقال برون مرزی مواد زائد مطابق کلیه معاهدات بین المللی مربوط و قوانین ملی صورت می پذیرد.

مجازات اعمال مفایر با این پروتکل را اتخاذ خواهد نمود.

۱۲. هر کشور متعاقد مرجع ذیصلاح خود را که مسئول انجام تعهدات و وظایف مقرر در پروتکل است، تعیین خواهد نمود.

۱۳. کشورهای متعاقدی که حق خود را به منظور اعمال ممنوعیت واردات مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات برای دفع اعمال می کنند کشورهای متعاقد دیگر را کتبا بطور مستقیم یا از طریق سازمان مطلع خواهند نمود. کشورهای متعاقد از صدور مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات جلوگیری خواهند کرد و یا مجوز صدور آنها را به کشورهای متعاقدی که ورود مواد مزبور را ممنوع کرده اند، صادر نخواهند نمود.

۱۴. هیچ یک از مفاد این پروتکل نباید بهیچ وجه تاثیری بر هر گونه حق حاکمیت کشورهای متعاقد بر دریای سرزمینی آنها که طبق حقوق بین الملل مشخص شده است و حق حاکمیت و صلاحیت آنها در منطقه انحصاری اقتصادی و مناطق فلات قاره آنها مطابق حقوق بین الملل و اعمال آزادیها و حقوق دریانوردی توسط کشتی ها و هواپیماهای کلبه کشورها که در حقوق بین الملل پیش بینی شده و در اسناد بین المللی مربوط انعکاس یافته، داشته باشد.

و استانداردهای بین المللی که بطور عمومی پذیرفته و به رسمیت شناخته شده اند بسته بندی گردد، برچسب زده شود و سپس انتقال یابد.

۵. هر کشور متعاقد مقرر خواهد نمود که انتقال مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات همراه با مجوز انتقال از جایی که انتقال برون مرزی آغاز می گردد تا محل دفع آنها انجام پذیرد.

۶. کشورهای متعاقد باید از کنترل موثر تاسیسات حمل و دفع مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات از جمله بازرسی دائمی و نظارت پیوسته بر اثرات زیست محیطی این عملیات اطمینان حاصل نماید.

۷. هر کشور متعاقد مقرر خواهد نمود که مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعاتی که قرار است صادر شود، در کشور واردکننده یا هر جای دیگر، به نحو سالم زیست محیطی کنترل می شود.

۸. کشورهای متعاقد در نظارت بر اثرات مدیریت مواد زائد خطرناک بر سلامت انسان و محیط زیست همکاری خواهند کرد.

۹. کشورهای متعاقد در توسعه برنامه های فنی و سایر کمکهای مربوط به مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی همکاری خواهند نمود.

۱۰. کشورهای متعاقد حمل و نقل غیرقانونی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات را جرم به شمار خواهند آورد.

۱۱. هر کشور متعاقد به منظور اجرای مفاد این پروتکل اقدامات قانونی و اداری و هرگونه اقدام دیگری از جمله اقداماتی جهت جلوگیری و

می شود) قرار دارد تا حد آبهای شیرین و شامل مناطق جزر و مدی و باتلاقیهای شور و خورها و مصب خورها.

ماده ۴

تمهذات کلی

۱. کشورهای متعاها باید با در نظر گرفتن جنبه های اجتماعی، فنی و اقتصادی از به حداقل رسیدن تولید مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات اطمینان حاصل نمایند.

۲. هر کشور متعاها کلیه اشخاصی را که تحت صلاحیت ملی آن قرار دارند، از حمل و نقل یا دفع مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات منع خواهد کرد مگر این قبیل اشخاص مجاز به انجام چنین عملیاتی باشند.

۳. هر کشور متعاها اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود تا اطمینان حاصل نماید که اشخاصی که به مدیریت مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات تحت صلاحیت ملی آن اشتغال دارند اقدامات ضروری را برای جلوگیری از ایجاد آلودگی ناشی از مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعاتی که حاصل چنین مدیریتی میباشد و در صورت ایجاد آلودگی، برای کاهش عواقب آن برای سلامت انسان و محیط زیست اتخاذ می کنند.

۴. هر کشور متعاها مقرر خواهد نمود که مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعاتی که قرار است مشمول انتقال بیرون مرزی قرار گیرد مطابق قواعد

طبق ماده (۱۶) کنوانسیون تشکیل شده است.

۲۲. "مرجع ذیصلاح" عبارت است از مرجع ملی که در ماده (۱) کنوانسیون تعریف شده است یا مرجع یا مراجعی که در دولت کشور متعاقد از سوی مرجع ملی منصوب شده و مسئول اجرای تمهیدات و وظایفی است که در این پروتکل تصریح و تعیین شده است.

۲۳. "دستورالعمل های فنی منطقه ای" عبارت است از دستورالعمل هایی برای مدیریت صحیح مواد زاید خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی که به موجب بند (پ) ماده (۱۴) این پروتکل وضع شده است.

۲۴. "تسهیلات دریافت منطقه ای" عبارت از هرگونه تسهیلات بوجود آمده بر مبنای ابتکار منطقه ای برای دریافت ضایعات و تدارک خدمات برای بیش از یک کشور متعاقد است.

۲۵. "حمل ونقل غیرقانونی" به معنای هرگونه انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات مشخص شده در ماده (۱۰) می باشد.

ماده ۳

منطقه شمول

منطقه ای که مشمول این پروتکل میشود (از این پس منطقه پروتکل نامیده میشود) عبارت است از منطقه دریایی طبق آنچه که در بند (الف) ماده (۲) کنوانسیون تعریف شده به اضافه آبهایی که در سمت خشکی خطوط مبدا (که از آن پهنای دریای سرزمینی کشورهای متعاقد اندازه گیری

۱۲. "دفع کننده" عبارت است از هر شخصی که مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات برای وی حمل میشود و دفع آن ضایعات را انجام میدهد.
۱۳. "دفع" عبارت است از هر گونه عملیاتی که در ضمیمه (۴) این پروتکل مشخص گردیده است.
۱۴. "حمل کننده" عبارت است از هر شخصی که حمل و نقل مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات را انجام میدهد.
۱۵. "شخص" اعم از شخص حقیقی یا حقوقی است.
۱۶. "کشتی" عبارت است از هر نوع شناوری که در محیط زیست دریایی عمل میکند و شامل قایقهای هیدروفویل، هاورکرافت ها، زیردریایی ها، قایقهای شناور یا سکوهاى شناور یا ثابت می باشد.
۱۷. "منطقه پروتکل" عبارت است از منطقه ای که در ماده (۳) این پروتکل تعریف است.
۱۸. "کشور متعاقد" عبارت است از کشوری که عضو این پروتکل شده است.
۱۹. "کتوانسیون" عبارت از کتوانسیون منطقه ای کویت برای همکاری دربارہ حمایت از محیط زیست دریایی در برابر آلودگی (۱۹۷۸ میلادی برابر با ۱۳۵۷ هجری شمسی) می باشد.
۲۰. "سازمان" عبارت از سازمان منطقه ای برای حمایت از محیط زیست دریایی است که طبق ماده ۱۶ کتوانسیون تشکیل شده است.
۲۱. "شورا" عبارت از رکن سازمان متشکل از کشورهای متعاقد است که

در آن یا برای بارگیری قبل از دفع در منطقه ای که تحت صلاحیت ملی هیچ کشوری نمی باشد، در نظر گرفته شده است.

۶. "کشور صادرکننده" عبارت است از کشوری که از آن انتقال برون مرزی مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات قرار است انجام شود یا انجام شده است.

۷. "کشور عبوری" عبارت است از هر کشوری به جز کشور صادرکننده یا واردکننده است که از طریق آن انتقال مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات قرار است انجام شود یا انجام می شود.

۸. "کشورهای مربوط" عبارتند از کشورهای متعاقد که کشور واردکننده، کشور صادرکننده یا کشور عبور هستند اعم از آنکه از کشورهای متعاقد باشند یا نباشند.

۹. "واردکننده" عبارت از هر شخصی است که تحت صلاحیت کشور واردکننده می باشد که ورود مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات را ترتیب میدهد.

۱۰. "صادرکننده" عبارت از هر شخصی است که تحت صلاحیت کشور صادرکننده است و صدور مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات را ترتیب میدهد.

۱۱. "تولیدکننده" عبارت از هر شخصی است که فعالیت های وی باعث تولید مواد زاید خطرناک یا دیگر ضایعات میشود یا در صورتی که شخص مذکور ناشناخته باشد "تولیدکننده" کسی است که این ضایعات را تحت تملک ریا کنترل دارد.

دیگر ضایعات از طریق زمین یا هوا (که به محیط زیست درسای منطقه پروتکل وارد یا دفع نمی شود) باشد.

ماده ۲

تعاریف

۱. " مواد زائد " عبارت از هرگونه مواد یا اجسامی است که دفع می شوند یا خواهند شد یا براساس مقررات قوانین ملی لازم است دفع گردند.
۲. " مدیریت " به معنای جمع آوری، حمل و دفع مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات از جمله مراقبت بعدی از محل‌های دفع می‌باشد.
۳. " انتقالات برون مرزی " عبارت است از هر گونه انتقال مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات از منطقه ای که تحت صلاحیت ملی یک کشور می‌باشد یا از طریق منطقه ای که تحت صلاحیت ملی کشور دیگر است یا از طریق منطقه ای که تحت صلاحیت ملی هیچ کشوری نمی باشد، به شرطی که حداقل دو کشور در انتقال دخالت داشته باشند.
۴. " مدیریت صحیح مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات از نظر زیست محیطی " به معنای انجام تمام اقدامات عملی برای تضمین این است که مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات به نحوی مهار شده که موجب حفظ سلامت انسان و محیط زیست در برابر اثرات زیان آور ناشی از این گونه ضایعات خواهد شد.
۵. " کشور وارد کننده " عبارت است از کشوری که انتقال برون مرزی مواد زائد خطرناک یا دیگر ضایعات به آن کشور طراحی شده یا به منظور دفع

در موارد زیر به توافق رسیدند:

ماده ۱

حیطه شمول پروتکل

۱. این پروتکل در مورد مواد زائد مشروحه زیر که مشمول انتقالات برون مرزی از منطقه پروتکل یا به آن یا از طریق آن و همچنین دفع آنها هستند اصرال خواهند شد.

۱-۱ مواد زائندی که در هریک از طبقه بندی های ضمیمه (۱) درج شده اند مواد زائد خطرناک خواهند بود مگر اینکه این مواد هیچ یک از ویژگیهای درج شده در ضمیمه (۳) را دارا نباشند.

۱-۲ مواد زائندی که تحت عنوان دیگر ضایعات در هریک از طبقه بندی های ضمیمه (۲) درج شده اند.

۲. مواد زائندی که به سبب رادیواکتیو بودن مشمول سایر نظامهای کنترل بین المللی میشوند، از حیطه شمول این پروتکل مستثنی می گردند.

۳. مواد زائندی که از تامیسات مستقر در خشکی ناشی شده و تحت شمول پروتکل راجع به آلودگی دریایی ناشی از اکتشاف و استخراج از فلات قاره قرار دارند از حیطه شمول این پروتکل خارج است.

۴. هیچیک از مفاد این پروتکل به گونه ای تفسیر نخواهد شد که به معنای ممنوعیت یا تنظیم نقل و انتقالات برون مرزی و دفع ضایعات خطرناک و

با تشخیص کامل اینکه هر یک از کشورهای متعاقد دارای حق حاکمیت جهت تحریم ورود یا دفع مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات خارجی در سرزمین خود می باشد.

با تاکید بر اهمیت همکاری و هماهنگی اقدامات منطقه ای بمنظور ایجاد تسهیلات انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات بین کشورهای متعاقد و محدودیت واردات مواد زائد از کشورهای غیر متعاقد جهت دفع.

با توجه به ماده (۱۱) کنوانسیون بازل در مورد کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دفع آنها (مارس ۱۹۸۹ میلادی برابر با اسفند ۱۳۶۷ هجری شمسی) و با اعتقاد به روح کنوانسیون مذکور.

با آگاهی از مفاد کنوانسیون سازمان ملل متحد در خصوص حقوق دریا (۱۹۸۲ میلادی برابر با ۱۳۶۱ هجری شمسی)، کنوانسیون بین المللی جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی ها و پروتکل آن (مارچول ۷۳/۷۸) و کنوانسیون بین المللی جلوگیری از آلودگی دریا بوسیله تخلیه مواد زائد و دیگر ضایعات (۱۹۷۲ میلادی برابر با ۱۳۵۱ هجری شمسی).

و همچنین با در نظر گرفتن موافقت نامه ها و معاهدات بین المللی بویژه اعلامیه ریو درباره محیط زیست و توسعه و دستور کار ۲۱.

با علاقمندی به تحکیم اجرای مواد (۴) و (۵) و طبق ماده ۱۹ کنوانسیون منطقه ای کویت

بسمه تعالی

پروتکل کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات در دریا

مقدمه

کشورهای متعاقد:

که عضو کنوانسیون منطقه ای کویت برای همکاری در باره حمایت از محیط زیست دریایی در برابر آلودگی مصوب ۱۹۷۸ میلادی (برابر با ۱۳۵۷ هجری) میباشند.

با علم به خطری که انتقالات برون مرزی و دفع مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات متوجه سلامت انسان و محیط زیست منطقه پروتکل می نماید و این که انتقالات و دفع مزبور، اثرات زیانبار اینگونه مواد زائد را از منشاء آنها به کشورهای عبوری و کشورهایی که مواد زائد در آنها دفع یا نگهداری خواهد شد، انتقال می دهند با اعتقاد به اینکه کاهش یا کنار گذاشتن تولید مواد زائد خطرناک و دیگر ضایعات و در صورتی که این امر میسر نباشد، دفع صحیح آنها از نظر زیست محیطی درمحل تولید یا در نزدیکی آن مطمئن ترین راه جهت کاهش خطراتی است که بواسطه مواد زائد خطرناک بسا دیگر ضایعات از جمله انتقالات برون مرزی آنها متوجه سلامت انسان و محیط زیست دریایی می شود.

پروتکل کنترل انتقالات
برون مرزی مواد زائد
خطرناک و دیگر ضایعات در دریا

واثباتا لذلك قام الموقعون أدناه ، والمفوضون رسميا بذلك من قبل حكوماتهم بالتوقيع على هذا البروتوكول .

حرر في طهران في اليوم السابع عشر من شهر مارس من عام الف وتسعمائة وثمان وتسعين ميلادية الموافق الثامن عشر من شهر ذو القعدة من عام الف واربعمائة وثمانية عشر هجرية باللغات العربية والانجليزية والفارسية ، وجميع هذه النصوص متساوية الحجية.

مادة (١٦)

الاحكام الختامية

١- يعرض هذا البروتوكول للتوقيع عليه في طهران ، الجمهورية الاسلامية الايرانية من السابع عشر من شهر مارس من عام الف وتسعمائة وثمان وتسعين الى الرابع عشر من شهر يونيو الف وتسعمائة وثمان وتسعين ميلادية الموافق الثامن عشر من شهر ذوالقعدة من عام الف واربعمائة وثمانية عشر الى التاسع عشر من شهر صفر من عام الف واربعمائة وتسعة عشر هجرية من قبل أية دولة متعاقدة في الاتفاقية .

٢- يخضع هذا البروتوكول للتصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام من قبل الدول المتعاقدة في الاتفاقية وتودع وثائق التصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام لدى حكومة دولة الكويت التي تقوم بمهام دولة ايداع وفقا للمادة الثلاثين من الاتفاقية .

٣- يصبح هذا البروتوكول نافذ المفعول من اليوم التسعين الذي يلي تاريخ ايداع خمس دول على الاقل وثنائق التصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام للبروتوكول من قبل الدول المشار اليها في الفقرة (١) من هذه المادة .

٤- بعد تاريخ ايداع خمسة من وثنائق التصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام لهذا البروتوكول ، يدخل هذا البروتوكول حيز التنفيذ بالنسبة لاية دولة في اليوم التسعين الذي يلي تاريخ ايداع تلك الدولة لوثيقة التصديق أو القبول أو الموافقة أو الانضمام .

ب - اقرار ومراجعة وتعديل أي ملاحق لهذا البروتوكول حسب الحاجة .

ج - اقرار وتنقيح وتعديل الارشادات الفنية الاقليمية.

د - ممارسة اية مهام اخرى حسب الحاجة ، لتطبيق هذا البروتوكول .

مادة (١٥) احكام عامة

١- تطبق على هذا البروتوكول الاحكام الخاصة لاي بروتوكول منصوص عليه في الاتفاقية .

٢- تطبق على هذا البروتوكول الاجراءات الخاصة بتعديل البروتوكولات وملاحقها المعتمدة بموجب المادتين العشرين والحادية والعشرين من الاتفاقية .

٣- تطبق على هذا البروتوكول القواعد الاجرائية والمالية المعتمدة وتعديلاتها بموجب المادة الثانية والعشرين من الاتفاقية .

٤- تشكل الملاحق جزءا لايتجزأ من هذا البروتوكول مالم ينص صراحة على خلاف ذلك .

- ٦- انشاء نظام موحد للرقابة على نقل النفايات الخطرة والنفايات الاخرى عبر الحدود في منطقة البروتوكول .
- ٧- تسهيل انشاء مرافق استقبال اقليمية بالتعاون الوثيق مع الدول المتعاقدة والمنظمات الدولية أو الاقليمية المعنية .
- ٨- اعداد تقارير وفقا للمعلومات التي تصل من الدول المتعاقدة بشأن تنفيذ البروتوكول ورفعها للمجلس .
- ٩- وضع اسس الاتصال المتبادل مع المنظمات الاقليمية والدولية والمؤسسات الخاصة ذات العلاقة ، والمتواجدة خارج الدول المتعاقدة بما فيها مولدي وناقلي النفايات الخطرة والنفايات الاخرى .
- ١٠- وضع اسس الاتصال المتبادل مع سكرتارية اتفاقية بازل بشأن التحكم في نقل النفايات الخطرة والتخلص منها عبر الحدود .
- ١١- القيام بالمهام الاخرى التي حددها المجلس ذات الصلة بتنفيذ البروتوكول .

مادة (١٤) مهام المجلس

يقوم المجلس بالمسئوليات التالية :-

- أ - متابعة تنفيذ البروتوكول والنظر في فاعلية التدابير المتخذة والحاجة الى تدابير اخرى ، بما في ذلك اضافة ملاحق .

مادة (١٢) اعتماد قيود اخرى

ليس هناك ما يمنع اي دولة متعاقدة من فرض متطلبات اضافية تتفق مع أحكام هذا البروتوكول وتتمشى مع اتفاقية بازل بشأن التحكم في نقل النفايات الخطرة والتخلص منها عبر الحدود واحكام القانون الدولي وذلك لضمان حماية صحة الانسان والبيئة .

مادة (١٣) الترتيبات المؤسسية

على المنظمة ان تقوم بما يلي :

١- الاتصال بالسلطات المختصة في الدول المتعاقدة بشأن تطبيق البروتوكول.

٢- تدريب الخبراء الوطنيين في الدول المتعاقدة وعلى الاخص في مجال الرصد وتطبيق أحكام البروتوكول .

٣- وضع الاحكام القانونية والفنية لمساعدة الدول المتعاقدة عندما يطلب منها ذلك وتقديم المشورة لهذه الدول فيما يتعلق بتطبيق احكام البروتوكول بطريقة فاعلة .

٤- تعزيز القدرات الاقليمية وزيادة كفاءة شبكة المعلومات والبيانات ذات العلاقة بالبروتوكول .

٥- اعداد سجل خاص بمرافق التخلص بالتشاور مع السلطات المختصة في الدول المتعاقدة التي لديها قدرات فنية كافية لادارة النفايات الخطرة والنفايات الاخرى بطريقة سليمة بيئيا وفقا للارشادات الفنية الاقليمية .

خلال فترة زمنية اخرى توافق عليها الدول المعنية . وتحقيقا
لذلك فان على الدول المعنية التعاون كلما كان ذلك ضروريا
في التخلص من النفايات بطريقة سليمة بيئيا .

٤- في حالة عدم امكانية تحديد المسؤولية عن المرور غير
المشروع لاي من المصدر او المولد او المستورد او
المخلص ، يكون على الدول المعنية ، التعاون لضمان ان
تكون النفايات قيد النظر قد تم التخلص منها بالسرعة الممكنة
بطريقة سليمة بيئيا سواء في الدولة المصدرة أو الدولة
المستوردة او اي مكان آخر مناسب .

٥- على الدولة المتعاقدة سن التشريعات الوطنية والمحلية
المناسبة لمنع المرور غير المشروع والمعاقبة عليه . وعلى
الدول المتعاقدة التعاون فيما بينها بغية تحقيق اهداف هذه
المادة .

مادة (١١)

واجب اعادة الاستيراد

عند تعذر اتمام عملية نقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى
عبر الحدود نتيجة لعدم امكانية تنفيذ العقد المبرم في هذا الشأن بالرغم
من وجود الموافقات اللازمة من الدول المعنية، فان على الدولة
المصدرة ان تتأكد من قيام المصدر باستعادة النفايات الى الدولة
المصدرة اذا تعذر وضع ترتيبات بديلة للتخلص منها بطريقة سليمة
بيئيا وذلك خلال ٣٠ يوما من قيام الدولة المستوردة بابلاغ الدولة
المصدرة والمنظمة على استقبال النفايات ، وتحقيقا لهذه الغاية ، على
الدولة المصدرة أو دولة العبور عدم اعاقبة اعادة هذه النفايات الى
الدولة المصدرة .

مادة (١٠)

المرور غير المشروع

١- لاغراض هذا البروتوكول ، يعتبر اي نقل للنفايات الخطرة والنفايات الاخرى عبر الحدود بطريقة تتعارض مع احكام هذا البروتوكول والالتزامات العامة للقوانين الدولية مرورا غير مشروع .

٢ في حالة اعتبار نقل النفايات الخطرة والنفايات الاخرى عبر الحدود مرورا غير مشروع نتيجة تصرف قام به المصدر او المولد ، فان على الدولة المصدرة التأكد من ان النفايات قيد النظر قد اتبع بشأنها ما يلي :

أ - تم اعادتها من قبل المصدر او المولد أو الدولة المصدرة ذاتها عند اللزوم وعند عدم جدوى ذلك .

ب - تم التخلص منها وفقا لاحكام هذا البروتوكول وذلك خلال ٣٠ يوما من تاريخ اخطار الدولة المصدرة بعدم مشروعية المرور او خلال فترة زمنية اخرى تتفق بشأنها الدول ذات العلاقة . وتحقيقا لهذه الغاية على الدول المعنية عدم معارضة او منع او اعاقاة عودة هذه النفايات الى الدولة المصدرة .

٣- في حالة اعتبار نقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى عبر الحدود مرورا غير مشروع نتيجة تصرف قام به المستورد او المتخلص ، فان على الدولة المستوردة ان تتأكد من ان هذه النفايات يتم التخلص منها بطريقة سليمة بيئيا عن طريق المستورد او المتخلص او اذا كان ضروريا الدولة نفسها خلال ٣٠ يوما من تاريخ علمها بالمرور غير

وفي هذه الحالة الاخيرة يجوز للدولة المصدرة اذا لم تتلق ردا خلال ثلاثين يوما من استلام دولة العبور لاختار معين، ان تسمح لعملية التصدير بان تجري عبر دولة العبور .

٦ - يجب ارسال نسخة من وثيقة النقل الموضحة في الملحق الخامس (ب) مع الاخطار الى المنظمة .

٧ - يجب ان يكون نقل النفايات الخطرة و/او النفايات الاخرى عبر الحدود مشمولاً بتأمين او بسند أو باي ضمان مالي آخر طبقاً لما قد تطلبه الدولة المستوردة او اي دولة من دول العبور .

٨ - على الدول المتعاقدة ان تتعاون فيما بينها لتحقيق اهداف هذه المادة وعليها ان تسعى لتشجيع الادارة

السليمة بينياً للنفايات الخطرة والنفايات الاخرى وفقاً للارشادات الفنية الاقليمية .

مادة (٩)

استخدام الطرف الثالث لمرافق الموانئ

لاغراض هذا البروتوكول تعامل اي دولة من الدول المتعاقدة معاملة الدولة المصدرة سواء سمحت او رفضت استخدام مرافق الموانئ الموجودة في منطقة البروتوكول التي تقع تحت ولايتها في نقل النفايات بما فيها النفايات الخطرة أو النفايات الاخرى .

٢- يجوز تصدير النفايات الخطرة والنفايات الأخرى من دولة متعاقدة إلى دولة متعاقدة أخرى لاستغلالها كما هو موضح في الملحق الرابع (القسم ب) .

٣- على الدولة المصدرة أن تخطر بطريق مباشر الدول المتعاقدة المعنية كتابة أو من خلال المنظمة ، عن أي عملية نقل محتملة للنفايات الخطرة والنفايات الأخرى عبر الحدود ، ويجب أن يتضمن هذا الأخطار المعلومات المشار إليها في الملحق الخامس (أ) ، ويكفي إرسال أخطار واحد فقط إلى كل دولة متعاقدة معنية ، على أن ترسل نسخة منه إلى المنظمة .

٤- على الدولة المستوردة أن تجيب المخطر كتابة بالموافقة على النقل بشروط أو دون شروط ، أو بعدم السماح بالنقل أو بطلب معلومات إضافية . ويجب أن يرسل القرار النهائي للدولة المستوردة إلى السلطات المختصة في الدول المعنية ، على أن ترسل نسخة منه إلى المنظمة .

٥- على كل دولة عبور والتي هي دولة متعاقدة إبلاغ المخطر على وجه السرعة باستلام الأخطار . ويجوز لها أن تبلغ المخطر كتابة خلال ثلاثين يوماً، بالموافقة على النقل بشروط أو بدون شروط أو بعدم السماح بالنقل أو بطلب معلومات إضافية . وعلى الدولة المصدرة ألا تسمح ببدء النقل عبر الحدود قبل أن تتلقى الموافقة المكتوبة من دولة العبور . إلا أنه في حالة إذا ما قررت الدولة المتعاقدة عدم اشتراط تقديم موافقة مكتوبة مسبقاً سواء بصفة عامة أو بمقتضى شروط محددة لنقل النفايات الخطرة أو النفايات الأخرى ، أو عدلت شروطها في هذا الصدد فإن عليها أن تقوم في الحال بإبلاغ الدول المتعاقدة الأخرى بقرارها .

ب - يكون لدى الدولة المستوردة المرافق والمقدرة الفنية لإدارة النفايات الخطرة والنفايات الأخرى بطريقة سليمة بيئياً.

ج - يتم نقل النفايات عبر الحدود طبقاً لإحكام اتفاقية بازل بشأن التحكم في نقل النفايات الخطرة عبر الحدود والتخلص منها بالإضافة إلى الاتفاقيات الدولية والقوانين الوطنية ذات العلاقة .

مادة (٨)

نقل النفايات الخطرة والنفايات الأخرى عبر الحدود بين الدول المتعاقدة

١- استثناء مما هو منصوص عليه في الفقرة (٢) ادناه ، يمنع تصدير النفايات الخطرة والنفايات الأخرى من دولة متعاقدة إلى دولة متعاقدة أخرى إلا إذا تم تحقيق ما يلي :-

أ- اعتماد الإرشادات الفنية الإقليمية من قبل المجلس.

ب- أن يكون لدى الدولة المستوردة المرافق والقدرة الفنية لإدارة النفايات الخطرة والنفايات الأخرى بطريقة سليمة بيئياً وبما يتفق مع الإرشادات الفنية الإقليمية وأن تكون هذه المرافق مسجلة لدى المنظمة بالتشاور مع السلطة المختصة في الدولة المستوردة .

ج- ألا تمتلك الدولة المصدرة المقدرة الفنية والمرافق اللازمة أو المواقع المناسبة للتخلص من النفايات الخطرة والنفايات الأخرى طبقاً للإرشادات الفنية الإقليمية .

مادة (٦)

حظر التخلص من النفايات الخطرة والنفايات الأخرى

١ - يحظر التخلص من النفايات الخطرة في منطقة البروتوكول ، باستثناء المراد استخدامها في العمليات الواردة في الملحق الرابع (القسم ب) .

٢- تمشيا مع الانظمة القانونية الدولية ذات العلاقة ، فان على جميع السفن ان توفر على متنها مرافق استقبال كافية للاحتفاظ بالنفايات الى ان يتم تصريفها الى مرافق استقبال وطنية / اقليمية . كما يجب توفير مرافق استقبال وطنية / اقليمية كافية لاستقبال مثل هذه النفايات والنفايات الأخرى التي تتولد في الموانئ . ويجوز للدول المتعاقدة ان تفرض رسوما مقابل الخدمة المقدمة لاستخدام مرافق استقبال النفايات وادارتها اخذين في الاعتبار الانظمة الوطنية والارشادات الفنية الاقليمية .

٣ - يتطلب التخلص من النفايات الأخرى الحصول على تصريح مسبق من السلطة المختصة في كل دولة متعاقدة وفقا للارشادات الفنية الاقليمية .

مادة (٧)

تصدير النفايات الخطرة والنفايات الأخرى للدول غير المتعاقدة

يسمح بتصدير النفايات الخطرة والنفايات الأخرى من دولة متعاقدة الى دولة غير متعاقدة وبشرط ان :

أ - تقوم الدولة المصدرة باخطار الدول المعنية الأخرى من خلال المنظمة برغبتها في تصدير النفايات الخطرة او النفايات الأخرى .

في مناطقها الاقتصادية الخالصة وجرفها القاري وفقا
للقانون الدولي ، وعلى ممارسة سفن وطائرات كل الدول
للحقوق والحريات الملاحية المنصوص عليها في القانون
الدولي والموضحة في الصكوك الدولية ذات الصلة.

مادة (٥)

منع استيراد النفايات الخطرة والنفايات الأخرى

١- يحظر على أي من الدول المتعاقدة استيراد النفايات الخطرة
أو النفايات الأخرى من الدول غير المتعاقدة التي أو عبر
منطقة البروتوكول بغرض التخلص النهائي منها .

٢- يجوز للدول المتعاقدة استيراد النفايات الخطرة أو النفايات
الأخرى من الدول غير المتعاقدة إلى منطقة البروتوكول
بغرض استخلاص أو إعادة التدوير أو الاسترداد أو إعادة
الاستخدام المباشر أو لاستخدامات بديلة أخرى بشرط أن :

أ - أن يكون للدولة المستوردة المرافق والمقدرة
التقنية لإدارة النفايات الخطرة والنفايات الأخرى بطريقة
سليمة بيئيا ومتفقة مع الإرشادات الفنية الإقليمية ، وأن
تكون هذه المرافق مسجلة لدى المنظمة وبالتشاور مع
السلطة المختصة للدولة المستوردة .

ب - ألا تتوفر لدى الدولة المصدرة القدرات الفنية
والمرافق الضرورية والمواقع المناسبة للتخلص من
النفايات الخطرة والنفايات الأخرى بطريقة سليمة بيئيا .

ج - أن يتم نقل النفايات عبر الحدود طبقا لجميع
الاتفاقيات الدولية والقوانين الوطنية ذات العلاقة .

٨- على الدول المتعاقدة أن تتعاون في رصد تأثيرات ادارة النفايات الخطرة والنفايات الاخرى على صحة الانسان والبيئة .

٩- على الدول المتعاقدة ان تتعاون في تطوير البرامج الفنية وبرامج المساعدة الاخرى فيما يتعلق بالادارة السليمة بيئياً للنفايات الخطرة أو النفايات الاخرى .

١٠- على الدول المتعاقدة ان تجرم المرور غير المشروع للنفايات الخطرة أو النفايات الاخرى .

١١- على الدول المتعاقدة اتخاذ التدابير القانونية والادارية وغيرها من التدابير الملائمة لتنفيذ احكام هذا البروتوكول بما في ذلك التدابير الخاصة بمنع التصرفات المخالفة للبروتوكول ومعاقبة مرتكبيها .

١٢ - على كل دولة متعاقدة ان تعين السلطة المختصة عن تنفيذ التزاماتها وواجباتها المحددة في هذا البروتوكول .

١٣- على الدول المتعاقدة عند ممارسة حقها بمنع استيراد اية نفايات خطرة او نفايات اخرى للتخلص منها ، القيام باخطار الدول المتعاقدة الاخرى كتابة بصورة مباشرة او من خلال المنظمة. ويجب على الدول المتعاقدة منع او عدم السماح بتصدير النفايات الخطرة والنفايات الاخرى لتلك الدول المتعاقدة التي منعت استيراد مثل هذه النفايات.

١٤ - ليس في هذه الاتفاقية ما يؤثر باي طريقة كانت على سيادة الدول المتعاقدة على بحارها الاقليمية المحددة وفقاً للقانون الدولي ، وعلى الحقوق السيادية والولاية للدول

٣- على كل دولة متعاقدة ان تتخذ التدابير اللازمة لضمان ان يتخذ الاشخاص العاملين في ادارة النفايات الخطرة والنفايات الاخرى الخاضعين لولايتها الخطوات الضرورية لمنع التلوث من النفايات الخطرة أو النفايات الاخرى الناجمة عن تلك الادارة وعليهم ، في حالة حدوث التلوث ، التقليل من اثاره على صحة الانسان والبيئة الى ادنى حد ممكن .

٤- على كل دولة متعاقدة ان تشترط عند نقل النفايات الخطرة والنفايات الاخرى المراد نقلها عبر الحدود تغليفها ووضع الملصقات عليها ونقلها على نحو يتماشى مع القواعد والمعايير الدولية المقبولة والمتعارف عليها في هذا الشأن.

٥- على كل دولة متعاقدة ان تشترط ان تكون النفايات الخطرة والنفايات الاخرى مصحوبة بوثيقة نقل تغطي كل مراحل النقل عبر الحدود حتى نقطة التخلص منها.

٦- على الدول المتعاقدة ان تضمن المراقبة الفعالة لمرافق النقل والتخلص من النفايات الخطرة او النفايات الاخرى بما في ذلك الفحص الدوري والرصد للتأثيرات البيئية لهذه العمليات .

٧- على كل دولة متعاقدة ان تشترط ان تكون النفايات الخطرة او النفايات الاخرى المراد تصديرها سوف يتم ادارتها بطريقة سليمة بيئيا في الدولة المستوردة او أي مكان اخر .

٢٥- " المرور غير المشروع " يعني نقل النفايات الخطرة أو النفايات الأخرى عبر الحدود كما هو مبين في المادة (١٠) من هذا البروتوكول .

مادة (٣)

منطقة البروتوكول

ينطبق هذا البروتوكول على المنطقة المشار إليها فيما بعد " منطقة البروتوكول " وهي : المنطقة البحرية المعرفة في الفقرة (أ) من المادة الثانية من الاتفاقية ، والمياه الواقعة على الجانب المواجه للبر من خطوط الأساس التي يقاس بها عرض البحر الإقليمي للدول المتعاقدة وتمتد في حالة المجاري المائية إلى حد المياه العذبة شاملة مناطق المد والجزر والملاحات والخيران والسبخات .

مادة (٤)

التزامات عامة

١- على الدول المتعاقدة ان تسعى الى التقليل من تولد النفايات الخطرة أو النفايات الأخرى للحد الأدنى مع الأخذ في الاعتبار الجوانب الاجتماعية والتقنية والاقتصادية .

٢- على الدول المتعاقدة منع الأشخاص الخاضعين لولايتها من نقل النفايات الخطرة أو النفايات الأخرى أو التخلص منها باستثناء الأشخاص المخولين أو المسموح لهم من قبل الدولة بالقيام بتلك الأنواع من العمليات .

١٨ - " الدولة المتعاقدة " تعني اي دولة اصبحت طرفا في هذا البروتوكول .

١٩- " الاتفاقية " تعني اتفاقية الكويت الاقليمية للتعاون في حماية البيئة البحرية من التلوث لعام ١٩٧٨ .

٢٠ - " المنظمة " تعني المنظمة الاقليمية لحماية البيئة البحرية التي انشئت طبقا للمادة السادسة عشرة من الاتفاقية .

٢١- " المجلس " يعني جهاز المنظمة الذي يضم الدول المتعاقدة والذي تم تشكيله طبقا للمادة السادسة عشر من الاتفاقية .

٢٢- " السلطة المختصة " تعني اما السلطة الوطنية المنصوص عليها في المادة (١) من الاتفاقية او السلطة او السلطات في حكومة الدولة المتعاقدة التي عينتها السلطة الوطنية لتكون مسؤولة عن تنفيذ الالتزامات والواجبات المحددة في هذا البروتوكول.

٢٣- " الارشادات الفنية الاقليمية " هي ارشادات لادارة السليمة بيئيا للنفايات الخطرة والنفايات الاخرى المنصوص عليها في الفقرة (ج) من المادة (١٤) من هذا البروتوكول .

٢٤- " مرافق الاستقبال الاقليمية " تعني مرافق الاستقبال التي انشئت بمبادرة اقليمية لاستقبال النفايات وتقديم الخدمات لأكثر من دولة من الدول المتعاقدة .

٩- " المستورد " يعني أي شخص يخضع لولاية الدولة المستوردة ويضع ترتيبات لاستيراد النفايات الخطرة او النفايات الاخرى .

١٠- " المصدر " يعني أي شخص يخضع لولاية الدولة المصدرة ويضع ترتيبات لتصدير النفايات الخطرة او النفايات الاخرى .

١١- " المولد " يعني اي شخص يؤدي نشاطه الى انتاج النفايات الخطرة او النفايات الاخرى أو في الحالات التي يكون فيها هذا الشخص غير معروف فيكون هو الشخص الذي يحوز تلك النفايات و/او يتحكم فيها .

١٢- " المتخلص " يعني اي شخص تـشـحن اليه النفايات الخطرة او النفايات الاخرى ويقوم بالتخلص منها .

١٣- " التخلص " يعني اي عملية من العمليات المحددة في الملحق الرابع لهذا البروتوكول .

١٤- " الناقل " يعني اي شخص يقوم بنقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى .

١٥- " الشخص " يعني اي شخص طبيعي او قانوني.

١٦- " السفينة " تعني اي نوع من الناقلات التي تعمل في البيئة البحرية وتشمل القوارب الشراعية ، والسفن الهوائية، والغواصات ، والطوافات ، والارصفة الثابتة أو العائمة.

١٧- " منطقة البروتوكول " تعني المنطقة المحددة في المادة (٣) من هذا البروتوكول.

٣- " النقل عبر الحدود " يعني نقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى من منطقة خاضعة لسيادة دولة من الدول الى أو عبر منطقة خاضعة لسيادة دولة اخرى ، أو الى أو عبر منطقة لا تخضع لسيادة أي دولة ، شريطة ان تشمل عملية النقل دولتين على الاقل.

٤- " الادارة السليمة بيئيا للنفايات الخطرة او النفايات الاخرى " تعني اتخاذ جميع الخطوات الممكنة لضمان ادارة النفايات الخطرة او النفايات الاخرى بطريقة تحمي صحة الانسان والبيئة من الاثار السلبية التي قد تنتج عن هذه النفايات .

٥- " الدولة المستوردة " تعني اي دولة تنقل او نقلت اليها اي نفايات من النفايات الخطرة او النفايات الاخرى بغرض التخلص منها او بغرض تحميلها قبل التخلص منها في منطقة لا تقع ضمن نطاق السيادة لاي دولة .

٦- " الدولة المصدرة " تعني الدولة التي يبدأ منها او بدأ منها بالفعل نقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى عبر الحدود .

٧- " دولة العبور " تعني اي دولة عدا الدولة المصدرة او الدولة المستوردة الذي يتم او يجري عبرها نقل النفايات الخطرة او النفايات الاخرى .

٨- " الدول المعنية " تعني الدول المصدرة او الدول المستوردة او دول العبور سواء كانت أو لم تكن من الدول المتعاقدة .

ب - النفايات الأخرى هي التي تنتمي لأي فئة
منصوص عليها في الملحق الثاني .

٢- لا تدخل النفايات المشعة الخاضعة لأنظمة تحكم دولية أخرى
ضمن نطاق هذا البروتوكول .

٣- لا تدخل النفايات الناتجة عن المنشآت البحرية والتي يشملها
البروتوكول الخاص بالتلوث البحري الناجم عن استكشاف
واستغلال الجرف القاري لعام ١٩٨٩ ضمن نطاق هذا
البروتوكول .

٤ - لا تتضمن مواد هذا البروتوكول أي أحكام تمنع أو تنظم
النقل البري أو الجوي والتخلص من النفايات الخطرة
والنفايات الأخرى عبر الحدود في حالة عدم نقلها خلال
البيئة البحرية لمنطقة البروتوكول .

مادة (٢) التعريف

لاغراض هذا البروتوكول :

١- " النفايات " : تعني أي مواد أو أشياء يجري التخلص منها
أو هناك نية للتخلص منها أو مطلوب التخلص منها بناءاً
على أحكام القانون الوطني .

٢- " الإدارة " تعني جمع النفايات الخطرة أو النفايات الأخرى
ونقلها والتخلص منها ، بما في ذلك العناية اللاحقة على
مواقع التخلص .

— واذ تأخذ في الاعتبار ما ورد في المادة الحادية عشرة من اتفاقية بازل للتحكم في نقل النفايات الخطرة عبر الحدود والتخلص منها لعام ١٩٨٩ واتفاقاً مع روحها .

— واذ تضع في الحسبان احكام اتفاقية الامم المتحدة لقانون البحار لعام ١٩٨٢ والاتفاقية الدولية بشأن منع التلوث الذي يتسبب فيه السفن والبروتوكول الخاص بها (ماربول) لعام ٧٣/٧٨ ، والاتفاقية الدولية بشأن منع التلوث البحري الناجم عن اغراق النفايات والمواد الاخرى لعام ١٩٧٢ والبروتوكول الخاص بها لعام ١٩٩٦ .

— واذ تأخذ في الاعتبار الاتفاقيات الدولية ذات العلاقة وخاصة اعلان ريو لعام ١٩٩٢ بشأن البيئة والتنمية واجندة ٢١ .

— ورغبة في دعم تنفيذ المادتين الرابعة والخامسة بما يتفق مع ما ورد في المادة التاسعة عشر من اتفاقية الكويت الاقليمية للتعاون في حماية البيئة البحرية .

فقد اتفقت على ما يلي :

مادة (١)

نطاق البروتوكول

١- يطبق هذا البروتوكول على النفايات التالية والتي تخضع للنقل عبر الحدود من وإلى وعبر منطقة البروتوكول والتخلص منها :

أ — النفايات الخطرة هي التي تنتمي لاي فئة منصوص عليها في الملحق الاول الا اذا لم تتصف بأي من الخصائص المنصوص عليها في الملحق الثالث .

الدياجية

ان الدول المتعاقدة
بصفتها اطرافا في اتفاقية الكويت الاقليمية للتعاون في حماية
البيئة البحرية من التلوث المعتمدة في عام ١٩٧٨ .

واذ تدرك الخطر المحتمل على صحة الانسان والبيئة من جراء
النقل البحري عبر الحدود والتخلص من النفايات الخطرة والنفايات
الاخري في منطقة هذا البروتوكول ، وان هذا النقل والتخلص يؤدي
الى انتقال التأثيرات الضارة لهذه النفايات من الدولة التي نشأت فيها
الى الدول التي تمر عبرها والدول التي يتم فيها التخزين او التخلص
من النفايات .

— واذ تفتتح بان اكثر الطرق فعالية لتقليل اضرار النفايات
الخطرة والنفايات الاخري على صحة الانسان والبيئة البحرية بما في
ذلك الاخطار الناتجة عن نقلها عبر الحدود هي تقليل ومنع تولدها ،
وعند عدم امكانية ذلك التخلص منها في أو قرب مصدر منشأها
بطريقة سليمة بيئيا .

— واذ تقر بان لكل دولة متعاقدة الحق السيادي في حظر دخول
النفايات الخطرة والنفايات الاخري اليها والتخلص منها في اقليمها .

— واذ تؤكد اهمية التعاون والتنسيق الفعال على المستوى
الاقليمي بهدف التحكم في النقل البحري للنفايات الخطرة والنفايات
الاخري فيما بينها ولتقييد استيراد النفايات من الدول غير المتعاقدة
بغرض التخلص منها .

بروتوكول بشأن التحكم
في النقل البحري للنفايات الخطرة
والنفايات الأخرى عبر الحدود والتخلص منها

**بروتوكول بشأن التحكم
في النقل البحري للنفايات الخطرة
والنفايات الاخرى عبر الحدود والتخلص منها**

**پروتکل کنترول
انتقالات برون مرزی مواد
زائد خطرناک و دیگر ضایعات در دریا**

الکویت - ۱۹۹۸

**بروتوكول بشأن التحكم
في النقل البحري للنفايات الخطرة
والنفايات الاخرى عبر الحدود والتخلص منها**

**پروتكل كنترل
انتقالات برون مرزى مواد
زائد خطرناك وديگر ضايعات در دريا**

الكويت - ١٩٩٨